

POŠTOVANE KOLEGINICE I KOLEGE, DRAGI ČITAOCI,

Prošla je peta godina i novi broj našeg časopisa je pred Vama. Godišnjice se obično slave, ali mi nemamo baš nekog razloga za to. Za četiri godine Ministarstvo obrazovanja nije bilo u stanju da proceni i registruje kategorijalno naš časopis, pravdajući to višegodišnjim nepostojanjem komisije. Konačno se stvorila i komisija i ispostavljeni su zahtevi uglavnom formalni koji im se moraju dostaviti, da bi to učinili. Rezultat takve prakse se ogleda u ovome „jubilarnom„ broju. Uspeli smo napabirčiti četiri rada. Zašto je to tako? U Republici Srpskoj kod zdravstvenih radnika očigledno nije prisutna praksa pisanja i objavljivanja radova, a posebno ukoliko oni ne donose nikakvu korist. Šta je korist? U normalnim uslovima postoje komore koje u određenom vremenu obnavljaju licence za rad zdravstvenim radnicima. Pri tome se mora osvojiti određen broj bodova učešćem na seminarima, spozijumima, kongresima, kontinuiranoj edukaciji i objavljivanjem radova. Ukoliko nema dovoljno bodova licenca se gubi i zabranjuje rad. U Republici Srpskoj nema licenci za medicinske sestre–tehničare bodovi nisu potrebni, nema potrebe ni za pisanjem radova.

Od kada je počeo da izlazi ovaj časopis govorilo se i pričalo da je potrebno napraviti komoru medicinskih sestara i tehničara u Republici Srpskoj jer je svaka evropska zemlja ima. Da citiram uvek prisutan zaključak sa simpozijuma UMSTIBa u zadnjih 4 godine: „Urediti zakonom sestrinsku profesiju / Zakon o sestrinskoj djelatnosti, nakon usvajanja Zakona o sestrinskoj djelatnosti, a nakon toga Komora medicinskih sestara i babica će biti uređena u skladu sa zakonom o djelatnosti.,, Ove godine u zaključcima III Kongresa UMSTIB-a Republike Srpske nema ovog zahteva? Ali ima da „Postoje značajne razlike u organizaciji zdravstvene njege u Republici Srpskoj, Srbiji i Norveškoj. „ ko bi rekao, ali se ne otkriva kakve su to razlike. Posle pet godina postavlja se pitanje gde je zakon, gde su komore? Šta radi profesionalno udruženje zaključuje: „ Za doprinos zdravlju ljudi nije dovoljna samo želja da se pomogne, već je za to neophodno posedovanje i određenih znanja i veština.,, Znači li to da su za sve krivi zaposleni u zdravstvu jer nemaju određena znanja? Tačno je da „ Medicinske sestre, u razvijenim zemljama svijeta, analiziraju i evaluiraju svoju profesionalnu praksu, i gde je potrebno mijenjaju je i unapređuju kako bi obezbijedile bezbjednu, pristupačnu, odgovornu, efikasnu, efektivnu, održivu i odgovarajuću zdravstvenu zaštitu.,, Ali u tome im pomaže zakonska regulativa i profesionalna udruženja koja drže do svoje uloge i zadataka.

Ponavljamo, mnogobrojni su uzroci nesređenog stanja na polju sestrinstva u RS. Partikularizacija i sitno sopstvenički monopolistički interesi na koju smo upozorili, verovatno su glavni razlozi. Ne znamo kome odgovara ovakva situacija, ali ljudima koji rade u zdravstvu sigurno ne. Uz mizerno plaćanje zaposlenih, nedostatak kadra i uz povećan obim posla, razumljivo je da većina zdravstvenih radnika ne želi ni da razmišlja o zdravstvu, a kamo li da piše i objavljuje radove iz te oblasti. Da stanje nije dobro upozorava nas zabrinjavajuće veliki odlazak u inostranstvo zdravstvenih radnika. Tu je najveći problem što odlaze najposobniji i najbolji među nama.

Ništa se ne menja. Komunikacija sa pacijentima je ugrožena kao i među samim zdravstvenim radnicima. Zdravstveno stanje naših građana je na niskom nivou u odnosu na prosek Evrope, a tek Norveške. Preovladava stav neka svako brine svoju brigu. Znamo li kakvo nam je zdravlje kod dece, mogu li i ona sama da se brinu o sebi. Gde su radovi o psiho fizičkom razvoju dece, o ishrani dece, o zavisnosti dece od interneta i novih tehnologija, o bavljenju dece sportom i fizičkim aktivnostima, o povećanom broju koštano zglobnih deformiteta, gojaznosti, malignoma itd. Čutanjem se ništa ne rešava, pa ako se bojimo da pišemo i ukazujemo na probleme u zdravstvenom sistemu, zašto makar ne pišemo stručne radove. Sva gore pomenuta pitanja se tiču i celokupnog našeg stanovništva, istražujte ih i pišite o tome, jer da bi preduzeli odgovarajuće mere moramo se upoznati sa pravim stanjem stvari. Bez istraživačkog rada nas koji radimo u zdravstvu, nemoguće je ispravno uočiti probleme i sledstveno ih rešavati.

Banja Luka, oktobabar 2018. godine

Glavni i odgovorni urednik
Prof. dr sc. Živorad Maličević